

ПОНЕДЕЛНИК 9 ОКТОМВРИ 2000

„Утилници веенци“

За графичкиот предизвик во својата ликовна предметност

Линеарниот гест како дијалог

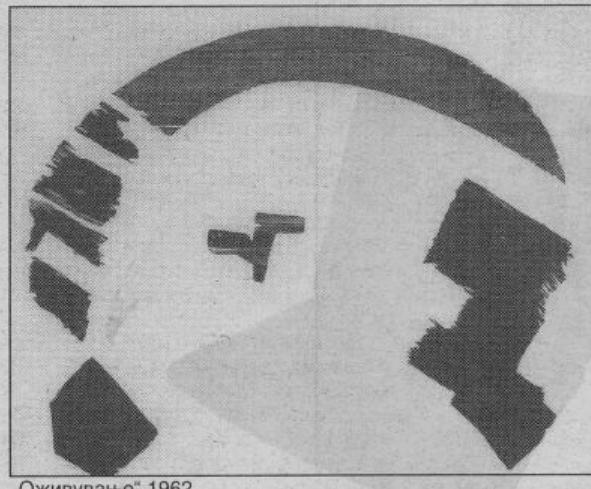
Кон изложбата на Марија Бономи од колекцијата на МСУ во Скопје

ДЕЈАН БУГЕВАЦ

Во галерискиот дел од Музејот на современата уметност во тек е изложба на бразилската уметничка Марија Бономи, чија што поставка содржи 20 дрворези изработени во периодот помеѓу 1960 и 1965 година.

За време на почетниот контакт со изложените дела на Бономи, се добива во прилог дека актуелноста што продолжува да влијае и после три и пол децении од нивното креирање, покрај светскиот вокабулар на профилираниот авторски, пристап во модерната, се должи и на отсуството на ироничното однесување од секаков вид во нив, а со што инаку „денеска“ се соочуваме во современото ликовно творење како еден од ретките постоечки ставови кој се турка напред. Независно од оправданоста или бизарноста на овој впечаток во однос на Бономи, тој во случајов угодува и помага во читањето на оние интерпретативни особености кои се нудат во самата материја.

Презентираниот медиум претставува за посетителите во Музејот можност за да се најдат во една тивка средба со уметничко дејствување, каде идејата за графичкиот јазик се излекува и утврдува како конкретизирана содржина на одредена апстрактна визуелизација. Прилика во која по својата внатрешна „разиграност“ не истакнува и не забележува разлика помеѓу графичката редуцираност (ако постои воопшто) во/на свој предметен мотив од една страна, и доцашноста на истиот тој фрагментарен цртеж од друга страна кој знае да се одвои како стилизиран план за некој тродимензионален состав. Во таквата консистентност на „несигурност“, се објавува несериеност на соочените елементи што ја создаваат состојбата на ликовното решение составено од авторскиот ракопис. Гестовите вметнати во режени линии го следат својот линеарен завршеток, додека не се воспостави следна ре-

„Живување“ 1962

лација со присутната близина на другите црни (обоени) структури.

Она што може барем да се препостави е дека овие дела се дела со бинарни партии, кои меѓусебно се вкрстуваат, взајмно се однесуваат па еднаква дистанцираност, се дочеуваат меѓу себе како елементи на целоста, се поинтестуваат меѓу себе преку својата различна поставеност, додека некои се преклопуваат меѓу себе преку трет потез што е вушност нивното **помеѓу** каде тие се случуваат.

Меѓутоа, во сиве овие ликовни игри на комбинаторики кои овозможуваат ментални позиции во однос на нив, сепак се случува еден идентичен идентитет помеѓу авторскиот исказ и примателот, во кој се израмнува делото земено како **апстрактно нешто** и асоцијативното чувство со **апстрактен интензитет**. Нивното соговорништво (дело-гледач) се довршува како разбирање со „ограничена“ интонација во очистен графички знак кој со својата „јасност на неразлучност“ станува прозирна едноставност без **випоиди** во самиот резултат. Вишочи кои како психолошки начини за одржување на уметничкото толкување се изнаоѓаат секогаш низ опкружувачките

впечатоци на ироничното настапување. Наспроти тоа, творбите на Бономи во својата апстракција како примарна форма, задржуваат „некаква“ актуелност која како секогаш современа кореспондира со **нереализираноста** (несочуваната идејност) во фактичката современост.

Сево ова може лесно да се отфрли, ако сега обратно се земат

во игра и насловите на самите дела, кои во поголем број примери не би го поднесле горе исказаното. Одредниците како што се „Личност“, „Оживување“, „Принцип-решетка“, „Дијалог“, „Условна слобода“, „Инструмент за победа“, „Нов свет“, „Бесконечност“ можеби ја одразуваат желбата на авторката за определување на своите дела или на уметноста воопшто како оптимистички активности во општествениот ред. Односно, можеби соопштуваат утопии наспроти хендикепираната реалност објективно раздвоена од имагинарното. Или можеби, авторката ги користи овие наслови за да ја истакне нивната отфрленост како неспособни копнежи. Или се извршило преиспитување на меѓусебната функција на ликовниот метод на творење со чинот на навестување на препознатливи мотиви независно од нивната напуштеност.

ЦЕНТАР ЗА СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ

CENTRE FOR FOREIGN LANGUAGES
FREMDSPRACHENZENTRUM
CENTRE DE LANGUES ETRANGERES

ЦЕНТАРОТ ЗА СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ - СКОПЈЕ

Врши упис

за почетен курс по албански јазик

Наставата започнува на 12.10.2000 год.

Информации во Центарот или на тел: 363 138 , 367 783